

[Ministeren for handel, industri og søfart.] del af denne forringelse i valutastillingen overfor andre Marshalllande er spekulativt betonet, bl. a. som følge af de verserende rygter om devaluering af sterling, og forhåbentlig vil forringelsen i valutastillingen ikke fortsætte i samme tempo i de kommende måneder. Men uanset dette forhold må man dog se på udviklingen på vor betalingsbalance med den allerstørste betænkelighed. Ingen vil sikkert bestride — jeg tror heller ikke, det ærede medlem hr. Viggo Starcke vil det —, at netop Danmark er blevet ramt særlig hårdt af de prisforskydninger på verdensmarkederne, der har fundet sted siden Koreakrigens udbrud, og der er næppe heller nogen, der vil finde det urimeligt, om Danmark i denne situation i et vist omfang bliver tvunget til at trække på de kreditmuligheder, som den europæiske betalingsordning byder os, selvom dette skulle give anledning til mindre dollarbetalinger, altså i forbindelse med en kreditudnyttelse, der ligger udover den gulfri kredit på 275 mill. kr. Da beholdningerne af dollars er meget begrænsede, således at vore muligheder for gennem dollarbetaling at trække kredit på betalingsordningen er tilsvarende begrænset, må regeringen, som det allerede er sagt her i salen i en hel del tidligere tilfælde både af mig, af statsministeren, af finansministeren og andre — og jeg forstår også i fuld forståelse med flere her i salen —, finde det uomgængelig nødvendigt, at der så hurtigt som muligt træffes foranstaltninger, som vil være egnede til at reducere valutaunderskuddet.

Må jeg gøre den indskudte bemærkning her, at det er jo ikke alene i Danmark, der i øjeblikket er tale om en kritisk udvikling for betalingsbalancens vedkommende. Udviklingen i Vesttyskland viser det; Vesttyskland har jo taget store skridt ad liberaliseringens vej, og medens det for blot et års tid siden stod som kreditor i Europa, har forholdene nu udviklet sig således, at Vesttyskland er kommet i en meget stærk debitorstilling indenfor den europæiske betalingsunion, en betydelig stærkere debitorstilling end det synes at fremgå af enkelte bladmeddelelser i øjeblikket. Den vesttyske regering har måttet tage under overvejelse at træffe øjeblikkelige forholdsregler for at begrænse underskuddet på betalingsbalancen, og jeg er tilbøjelig til at tro, at den vil være nødt til at foretage overordentlig vidtrækkende foranstaltninger.

For vort eget vedkommende ligger det, som jeg allerede har bemærket, således, at der allerede er trukket henved 200 mill. kr. på

kreditte i den europæiske betalingsunion, og med det tempo, udviklingen har haft i den senere tid, må det befrygtes — det vil jeg gerne sige i det høje ting ved denne lejlighed —, at vi allerede ved den opgørelse af betalingsstillingen overfor unionen, som skal finde sted ved udgangen af næste måned, kommer op over den gulfri kredit og altså må præstere betalinger i guld eller dollars til unionen.

Under disse forhold er regeringen af den opfattelse, at vor valutamæssige stilling ikke kan opmuntre til nu at foretage overførsler til den regionale friliste, idet sådanne overførsler ganske utvivlsomt vil forøge presset på betalingsbalancen. Det er vor principielle opfattelse, at de tilbageførsler til den bundne liste, der fandt sted i august måned, bør stå ved magt, idet den økonomiske udvikling, siden disse tilbageførsler fandt sted, yderligere har understreget nødvendigheden af, at der iværksættes valutabesparende foranstaltninger, som virker relativt hurtigt. Regeringen finder, at den midlertidige stramning af importreguleringen, som den stedfunde tilbageførsel til bunden liste indebærer, vil være et egnet middel hertil.

Jeg tilføjer imidlertid, som jeg også har sagt det ved tidligere lejligheder her i tinget, at jeg i vareforsyningsudvalget eller under de samlede økonomiske forhandlinger, som vel snart må tage form, er villig til at drøfte enkeltheder. Men jeg er bange for, at alle ansvarligt betonedede kredse i det høje ting vil være enige med mig i, når man ser de faktiske forhold an, at vor bevægelsesfrihed på dette felt er ganske overordentlig ringe.

Jeg skal ikke bestride, at det er ubehageligt for os at være i en sådan stilling. Det vil være overflødig for mig at pege på den række ydre omstændigheder, der for Danmarks vedkommende har været afgørende. Vi er nu engang gået ind i en international aftale i forbindelse med betalingsunionen og har derved i kraft af de muligheder for kredit, der er opnået, indgået de samme forpligtelser, de samme aftaler som de øvrige lande, der er impliceret i denne aftale. Jeg ser derfor ikke, at der er noget som helst nedværdigende i det forhold, at vi i en for Danmark økonomisk, betalingsmæssig kritisk situation må forhandle med organisationen i Paris og gøre den opmærksom på vore vanskeligheder. Det er forudsat i de aftaler, der her er tale om.

Jeg beklager derfor at være i den situation med den begrundelse, jeg her har